

**Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 18 Νοεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: και Μιχαήλ Σειραδάκης, Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Χρυσάνθη Ζαράρη Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 11.10.2019, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1239/11.10.2019 της εργοληπτικής επιχείρησης με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του Δήμου ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα εταιρία επιδιώκει, όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 64/26.06.2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... - κατ' αποδοχή του Πρακτικού Νο 2 της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού - που εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Συντήρηση Αγροτικής Οδοποιίας Δ.Ε. ... στο Δήμο ... για τα έτη 20172018 (Α' ΦΑΣΗ)», προϋπολογισμού αξίας 155.322,58 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη μόνο βάσει τιμής (Συστημικός αριθμός ΕΣΗΔΗΣ: ...).

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της ανωτέρω Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ... ποσού επτακοσίων εβδομήντα έξι ευρώ και εβδομήντα οκτώ λεπτών 776,78€ αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα εταιρία άσκησε την, από 11.10.2019, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 1239/11.10.2019, με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, συνολικού προϋπολογισμού 155.322,58 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα εταιρία προσβάλλει την ως άνω Απόφαση, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη Απόφαση αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ την 01.10.2019.

5. Επειδή η προσφεύγουσα, που υπέβαλε την με αριθμό 102830 Προσφορά, η οποία, κατόπιν έγκρισης των Πρακτικών αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών και των οικονομικών προσφορών (αντίστοιχα), κρίθηκε αποδεκτή (δεύτερη σε σειρά μειοδοσίας, με προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης 35,23%), έχει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής.

Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται (βλ. σελ. 5 της Προσφυγής της), ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, κατά το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον, με την υπ' αριθμ. 64/26.06.2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... (προσβαλλόμενη πράξη), μη νομίμως αποφασίσθηκε η κατακύρωση της εν λόγω σύμβασης στην εργοληπτική επιχείρηση με την επωνυμία «... .. Ε.Δ.Ε», με ποσοστό μέσης τεκμαρτής έκπτωσης 42,63% επί των τιμών του τιμολογίου της Μελέτης, αφού, όπως προέκυψε μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, στο υποβληθέν από αυτήν Τ.Ε.Υ.Δ περιέχονται ψευδή ή/και ανακριβή στοιχεία σε σχέση με την υποχρέωση καταβολής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (αυτοτελής λόγος απόρριψης της Προσφοράς).

Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, η με αριθμό 102829 Προσφορά της ως άνω εργοληπτικής επιχείρησης (προσωρινός μειοδότης), θα έπρεπε να είχε απορριφθεί κατά δέσμια αρμοδιότητα από την αναθέτουσα αρχή, η οποία στο εξεταζόμενο στάδιο της διαδικασίας (δικαιολογητικά κατακύρωσης) έκρινε εσφαλμένως ότι «τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο Τ.Ε.Υ.Δ δεν είναι ψευδή ή ανακριβή» και ότι «αποδεικνύουν τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής, σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της Διακήρυξης», ώστε να κατακυρωθεί σε αυτήν η προς ανάθεση σύμβαση, αφού, κατ' άρθρο 4.2.δ. της επίμαχης Διακήρυξης, υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά στον υπόψη Διαγωνισμό.

Β) Όπως ειδικότερα επισημαίνει η προσφεύγουσα (βλ. σελ. 14-15 της Προσφυγής), στο σχετικό ερώτημα της Ενότητας Β του Μέρους ΙΙΙ («Λόγοι Αποκλεισμού») του Τ.Ε.Υ.Δ («Ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής

ασφάλισης που οφείλει συμπεριλαμβανομένων κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους; «ΝΑΙ»- «ΟΧΙ». Εάν ναι να αναφερθούν λεπτομερείς πληροφορίες»), ο προσωρινός μειοδότης έδωσε θετική απάντηση («ΝΑΙ»), μολονότι κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών (29.11.2018), είχε ήδη προβεί σε διακανονισμό - ρύθμιση των οφειλών της προς τον Ε.Φ.Κ.Α (ενεργός διακανονισμός), βάσει της υπ' αριθμ. 693-22/22.11.2018 Απόφασης (Σχετ. 2 της Προσφυγής).

Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, αλλά και λόγω της θεσμοθετημένης εκ της κείμενης νομοθεσίας προαποδεικτικής ισχύος του Τ.Ε.Υ.Δ, η καθής η Προσφυγή όφειλε να δηλώσει «Όχι» στο προαναφερόμενο ερώτημα, αφής στιγμής γνώριζε κατά την υποβολή της Προσφοράς της, ότι τελεί σε ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών, παρέχοντας μάλιστα (στην ανωτέρω περίπτωση) όλες τις σχετικές διευκρινίσεις στα επιμέρους πεδία που εμφανίζονται στο οικείο έντυπο. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, ο επίμαχος διακανονισμός των ασφαλιστικών εισφορών, προκύπτει σαφώς: α) από το με αρ. πρωτ. 354/22.11.2018 αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας και Πιστοποιητικό υπολειπόμενης οφειλής του Ν. 4321/2015 της Περιφερειακής Μονάδας του Ε.Φ.Κ.Α (Σχετ. 1 της Προσφυγής) και β) από την με αρ. πρωτ. 1562/22.11.2018 Ασφαλιστική Ενημερότητα της Γενικής Διεύθυνσης Πληροφορικής και Επικοινωνιών - Δ/νση Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Ε.Φ.Κ.Α, τα οποία και υποβλήθηκαν στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ από τον προσωρινό μειοδότη, ως δικαιολογητικά κατακύρωσης.

Γ) Προς τεκμηρίωση δε των ανωτέρω ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα, παραπέμπει στα άρθρα 73, 79, 91 και 103 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, καθώς και στα άρθρα 4.2.δ, 22.Α.2, 23.1 και 23.3 της επίμαχης Διακήρυξης. Ειδικότερα υποστηρίζει τα εξής (βλ. σελ. 12 και επόμ. της Προσφυγής): «[...] από τους άνω αναφερόμενους όρους της διακήρυξης, προκύπτει ότι οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς όφειλαν για το παραδεκτό της προσφοράς τους να

υποβάλλουν το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79§4 και 79 Α του Ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές.

Σύμφωνα με το άρθρο 4.2.δ. της διακήρυξης, αν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών που προσκομίζει ο προσωρινός ανάδοχος, για να αποδείξει ότι στο πρόσωπό του δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού και ότι πληροί τα κριτήρια επιλογής, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το ΤΕΥΔ είναι ψευδή ή ανακριβή απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά.

Στο ψηφιακά υπογεγραμμένο από τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχής ΤΕΥΔ που χορηγήθηκε στους διαγωνιζόμενους να το συμπληρώσουν και συγκεκριμένα στο Μέρος ΙΙΙ και ειδικότερα στο κεφάλαιο Β ορίζονται οι λόγοι αποκλεισμού που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Κατά την έννοια των άνω διατάξεων του νόμου σε συνδυασμό με τους όρους της διακήρυξης προκύπτει ότι η παράβαση της υποχρέωσης καταβολής φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, αποτελεί λόγο αποκλεισμού των διαγωνιζομένων [...]

Ο ανωτέρω λόγος απόρριψης της υποβληθείσας προσφοράς θεμελιώνεται στο άρθρο 4.2.δ. της επίμαχης διακήρυξης και το άρθρο 103 § 3 του Ν. 4412/2016 και είναι αυτοτελής και ξεχωριστός σε σχέση με τους προβλεπόμενους στο άρθρο 22 της διακήρυξης λόγους αποκλεισμού, βρίσκεται δε σε αντιστοιχία με τον εκτελεστικό κανονισμό (εε) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, ο οποίος προβλέπει ρητά τη δυνατότητα αποκλεισμού των οικονομικών φορέων λόγω ψευδών ή ανακριβών δηλώσεων κατά τη συμπλήρωση του ΤΕΥΔ.

Επομένως, τυχόν εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα, είτε λόγω καταβολής των οφειλόμενων φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, είτε λόγω υπαγωγής σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους, η οποία ενδεχομένως να είχε κάποια επιρροή στον θεσπιζόμενο με το άρθρο 22.α της διακήρυξης λόγο αποκλεισμού,

ουδὸλως επιδρά στον θεσπιζόμενο με το άρθρο 4.2.δ. λόγο απόρριψης της προσφοράς λόγω ψευδούς ή ανακριβούς δήλωσης στο ΕΕΕΣ. (ad hoc ΕΑ ΣτΕ 117/2019, ΑΕΠΠ 549/2019, 1511/2018, ΕΑΑΔΗΣΥ (ΣΥΜ 7/2018) [...]).

Εν κατακλείδι, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, επειδή ο προσωρινός ανάδοχος παρέλειψε, εν προκειμένω, να δηλώσει στο έντυπο Τ.Ε.Υ.Δ. ότι δεν έχει εκπληρώσει στο σύνολό τους τις υποχρεώσεις του ως προς την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και ότι έχει υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό, θα πρέπει, κατά πάγια νομολογία, αλλά και σύμφωνα με το επίμαχο άρθρο 4.2.δ της Διακήρυξης, που δεσμεύει την οικεία αναθέτουσα αρχή, να αποκλεισθεί από τη συνέχεια του Διαγωνισμού, λόγω υποβολής ψευδούς/ανακριβούς υπεύθυνης δήλωσης, ώστε να αναδειχθεί η ίδια ανάδοχος της εν λόγω δημόσιας σύμβασης.

6. Επειδή, στο άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παράγραφος 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...]».

7. Επειδή, στο άρθρο 73 «Λόγοι αποκλεισμού» (άρθρο 57 παράγραφοι 1 έως 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) του Ν. 4412/2016, ορίζεται: « [...] 2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική

νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους [...] 4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18, β) [...] γ) [...] δ) [...] ε) [...] στ) [...] ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση [...]

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης

σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4. [...]».

8. Επειδή, στο άρθρο 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) παρ. 2 και 5 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
- β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,
- γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 [...]

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να

συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82 [...]».

9. Επειδή, στο άρθρο 80 «Αποδεικτικά μέσα» (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) παρ. 12 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι : «[...] 2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73:

α) για την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, την προσκόμιση αποσπάσματος του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου [...], β) για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β' του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, γ) [...]

12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση [...]».

10. Επειδή, στο άρθρο 91 («Λόγοι απόρριψης προσφορών») του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της

προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...]».

11. Επειδή, στο άρθρο 103 («Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών») του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. 3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω

δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται. 4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται. 5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως

είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται. 6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105. 7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος.

12. Επειδή, στο άρθρο 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής» (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 [...]».

13. Επειδή, στην Αιτιολογική Σκέψη (85) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), ορίζεται ότι: «85. Είναι σημαντικό οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι αναθέτουσες αρχές να βασίζονται σε πρόσφατη πληροφόρηση, ιδίως σε ό,τι αφορά τους λόγους αποκλεισμού, δεδομένου ότι σημαντικές αλλαγές μπορούν να επέλθουν με αρκετά ταχύ ρυθμό, για παράδειγμα, σε περίπτωση οικονομικών δυσκολιών οι οποίες καθιστούν ακατάλληλο τον οικονομικό φορέα ή, αντίστροφα, επειδή

αποπληρώθηκε εν τω μεταξύ εκκρεμές χρέος που αφορούσε εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Είναι επομένως προτιμητέο να επαληθεύουν οι αναθέτουσες αρχές, όπου αυτό είναι δυνατόν, την πληροφόρηση αυτή χρησιμοποιώντας τις σχετικές βάσεις δεδομένων, οι οποίες ενδείκνυται να είναι εθνικές, κατά την έννοια ότι πρέπει να τις διαχειρίζονται δημόσιες αρχές. Στην παρούσα φάση εξέλιξης, ενδέχεται να υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις όπου η ανωτέρω επαλήθευση δεν είναι προς το παρόν δυνατή για τεχνικούς λόγους. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει μέτρα προώθησης, τα οποία μπορούν να διευκολύνουν την ευχερή ηλεκτρονική πρόσβαση σε ενημερωμένη πληροφόρηση, όπως την ενίσχυση των εργαλείων που προσφέρουν πρόσβαση σε εικονικούς φακέλους επιχειρήσεων ή μέσα διευκόλυνσης της διαλειτουργικότητας μεταξύ βάσεων δεδομένων ή άλλα συνοδευτικά μέτρα [...]».

14. Επειδή, στις Οδηγίες του Παραρτήματος I του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής, της 5ης Ιανουαρίου 2016, για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), ορίζεται ότι: «Το ΕΕΕΠ είναι υπεύθυνη δήλωση από τους οικονομικούς φορείς, ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 59 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, πρόκειται για μια τυπική δήλωση του οικονομικού φορέα ότι δεν βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις λόγω της οποίας οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, ότι πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής και ότι, κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και τα κριτήρια που έχουν καθοριστεί για τον περιορισμό του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν. Στόχος του είναι να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που απορρέει από την απαίτηση προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής [...] Οι οικονομικοί φορείς είναι δυνατόν να αποκλείονται από τη διαδικασία

προμήθειας ή να υπόκεινται σε δίωξη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο σε περιπτώσεις σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΠ ή, γενικότερα, κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, ή όταν οι οικονομικοί φορείς έχουν αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσουν τα σχετικά δικαιολογητικά [...].».

15. Επειδή, στο άρθρο 4 («Ηλεκτρονική Αποσφράγιση/Αξιολόγηση/ Έγκριση πρακτικού») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 7-8), ορίζεται ότι: « [...] β) Στη συνέχεια, τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού, κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας, προβαίνουν σε ηλεκτρονική αποσφράγιση του υποφακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και του υποφακέλου “Οικονομική Προσφορά”. γ) Στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού», αναρτάται από την Επιτροπή Διαγωνισμού ο σχετικός κατάλογος μειοδοσίας, προκειμένου να λάβουν γνώση οι προσφέροντες. δ) Ακολούθως, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει, κατά σειρά μειοδοσίας, σε έλεγχο της ολόγραφης και αριθμητικής αναγραφής των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και της ομαλής μεταξύ τους σχέσης, βάσει της παραγωγής σχετικού ψηφιακού αρχείου, μέσα από το υποσύστημα [...] ε) Όλες οι οικονομικές προσφορές, μετά τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις, καταχωρίζονται, κατά τη σειρά μειοδοσίας, στο πρακτικό της επιτροπής, το οποίο και υπογράφεται από τα μέλη της. στ) Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού, την ίδια ημέρα, ελέγχει τα δικαιολογητικά συμμετοχής του άρθρου 24.2 της παρούσας κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου αυτού δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών και του ελέγχου των εγγυητικών επιστολών, η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες [...] η) Η περιγραφόμενη διαδικασία καταχωρείται στο πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού ή σε παράρτημά του, που υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της. Η Επιτροπή Διαγωνισμού ολοκληρώνει τη σύνταξη του σχετικού

πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας, με το οποίο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον μειοδότη (ή τη ματαίωση της διαδικασίας), και υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, ως “εσωτερικό”, μέσω της λειτουργίας “επικοινωνία” του υποσυστήματος, προς έγκριση . θ) Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση έγκρισης του πρακτικού σε όλους τους προσφέροντες και παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των λοιπών συμμετεχόντων. Κατά της απόφασης αυτής χωρεί ένσταση, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.3 της παρούσης [...]».

16. Επειδή, στο άρθρο 4.2. («Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 8), ορίζεται ότι: «α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης. β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή. γ) Αν δεν υποβληθούν τα ως άνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, παρέχεται προθεσμία στον προσωρινό ανάδοχο να τα υποβάλει ή να τα συμπληρώσει εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής ειδοποίησης σε αυτόν μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την ως άνω προθεσμία, εφόσον αιτιολογείται αυτό επαρκώς και κατ’ ανώτατο όριο για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες. Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό β) και γ) αναφερόμενα, προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα έγγραφα

που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4250/2014. δ) Αν κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι: Ι) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), είναι ψευδή ή ανακριβή ή ii) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, ή ii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας. Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσωρινός ανάδοχος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της ειδοποίησης/πρόσκλησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ή αν κανένας από 9 τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του άρθρου 22, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται. Η διαδικασία ελέγχου των ως άνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία, στη συνέχεια, το κοινοποιεί, μέσω της «λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθέτουσα αρχή για τη λήψη απόφασης. Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει, μετά

την έγκριση του ανωτέρω πρακτικού, στην κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών, σε κάθε προσφέροντα εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», και επιπλέον αναρτά τα Δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στον χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού». ε) Μετά την άπρακτη πάροδο των προθεσμιών, τόσο της άσκησης των προβλεπόμενων βοηθημάτων και μέσων στο στάδιο της προδικαστικής και δικαστικής προστασίας, όσο και των αποφάσεων αναστολών επί αυτών, ο προσωρινός ανάδοχος, υποβάλλει, εφόσον απαιτείται, επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 23.3 -23.10 της παρούσας, μετά από σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής του άρθρου 21, ότι εξακολουθούν να πληρούνται τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 22 και ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του ίδιου άρθρου. Μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος κοινοποιείται η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο [...].».

17. Επειδή, στο άρθρο 22.Α («Λόγοι αποκλεισμού») παρ. 2 της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 22), ορίζεται ότι: «Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Αν ο προσφέρων είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν, τόσο την κύρια, όσο και την επικουρική ασφάλιση. Δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει,

συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους».

18. Επειδή, στο άρθρο 23 («Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής της») παρ. 1 της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 26), ορίζεται ότι: «Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά της επόμενης παραγράφου, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας [...]».

19. Επειδή, στο άρθρο 23.3 («Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α.») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 27-28), ορίζεται ότι «Για την απόδειξη μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: [...]

(β) για την παράγραφο Α.2 του άρθρου 22: πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις του οικονομικού φορέα, όσον αφορά στην καταβολή φόρων (φορολογική ενημερότητα) και στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (ασφαλιστική ενημερότητα) σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης ή την ελληνική νομοθεσία αντίστοιχα.

Για τους προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται είναι - φορολογική ενημερότητα που εκδίδεται από το Υπουργείο Οικονομικών (αρμόδια Δ.Ο.Υ) για τον οικονομικό φορέα και για τις κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει για τα δημόσια έργα που είναι σε εξέλιξη. Οι αλλοδαποί προσφέροντες θα υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν έχουν υποχρέωση καταβολής φόρων στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που έχουν τέτοια υποχρέωση θα υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό της οικείας Δ.Ο.Υ. - ασφαλιστική ενημερότητα που εκδίδεται από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα. Η ασφαλιστική ενημερότητα καλύπτει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα α) ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, β) για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία καθώς και γ) για τα στελέχη του που έχουν υποχρέωση ασφάλισης στο ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ. Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας (κύριας και επικουρικής ασφάλισης) για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας (ΤΣΜΕΔΕ για τους ασφαλισμένους – μέλη του ΤΕΕ, ΙΚΑ για το λοιπό προσωπικό Δεν αποτελούν απόδειξη ενημερότητας της προσφέρουσας εταιρίας, αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας των φυσικών προσώπων που στελεχώνουν το πτυχίο της εταιρίας ως εταίροι. Οι αλλοδαποί προσφέροντες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), που δεν υποβάλουν τα άνω αποδεικτικά, υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση [...]]».

20. Επειδή, στο άρθρο 24 («Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 33), ορίζεται ότι: «24.1 Η προσφορά των διαγωνιζομένων περιλαμβάνει τους ακόλουθους ηλεκτρονικούς υποφακέλους: (α) υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» (β) υποφάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» σύμφωνα με τα κατωτέρω: 24.2 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα:

- α) το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ)

- β) την εγγύηση συμμετοχής, του άρθρου 15 της παρούσας».

21. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣΤΕ 3703/2010, ΣΤΕ 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construction Ltd, σκέψεις 34 και 44· ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54).

22. Επειδή, η αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως, πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ή στη Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45· ΔΕΕ, Απόφαση της 12.12.2002, Υπόθεση C-470/99, Universale-Bau, σκέψη 91· ΔΕΕ, Απόφαση της 29.04.2005, Υπόθεση C-496/1999, CAS Succhi di Frutta SpA, σκέψη 111 κλπ).

23. Επειδή, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διέπει η αρχή του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, ο οποίος και μόνον αυτός, διασφαλίζει την προστασία των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, επιτρέποντας τη προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με τους βέλτιστους ποιοτικά και οικονομικά όρους. Η εν λόγω θεμελιώδης αρχή ισχύει, τόσο στο επίπεδο της αναθέτουσας αρχής, όσο και μεταξύ των συμμετεχόντων (σε δημόσιο διαγωνισμό) οικονομικών φορέων (ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SPA και Mantovani, σκέψη 76 • ΔΕΕ Απόφαση της 14.02.2008, Υπόθεση C-450/06, Varec SA κατά État belge, σκέψη 35 • ΔΕΕ Απόφαση της 21.02.2008, Υπόθεση C-412/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 2 • ΔΕΕ Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07 Assitur Srl, σκέψεις 25 και 26 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, Υπόθεση C-549/10, Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS κλπ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκέψεις 17 και επόμε.).

24. Επειδή, οι προσφέροντες πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισεως, τόσο κατά τον χρόνο που ετοιμάζουν τις προσφορές τους, όσο και κατά τον χρόνο που αυτές αποτιμώνται από την αναθέτουσα αρχή (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54 • ΔΕΕ, Απόφαση της 18.11.1999, Υπόθεση C-275/98, Unitron Scandinavia A/S, σκέψη 31• ΔΕΕ, Απόφαση της 7.12.2000, Υπόθεση C-324/98, Telaustria Verlags GmbH, σκέψη 61 • ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SpA, σκέψη 37 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.06.2003, Υπόθεση C-315/01, GAT, σκέψη 73 • ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45 • ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική, σκέψη 45 • ΔΕΕ, Απόφαση της 12.03.2015, C-538/13, eVigilo, σκέψη 33 • ΔΕΕ, Απόφαση της 06.11.2014, Υπόθεση C 42/13, Cartiera dell'Adda, σκέψη 44 • ΔΕΕ Απόφαση της 24.05.2016, Υπόθεση C-396/14, MT Højgaard A/S, Züblin A/S, σκέψη 37 κλπ).

25. Επειδή η αρχή της χρηστής διοίκησης επιβάλλει στα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που

επικρατεί, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις (Ε. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2010, σελ. 96). Η αρχή της χρηστής διοίκησης χωρεί, εφόσον δεν υφίσταται δέσμια υποχρέωση της Διοίκησης (βλ. ΣτΕ 3160/2015, 2067/2004) και λειτουργώντας ως όριο της διακριτικής ευχέρειας της Διοίκησης, εκφράζει την αγαθή κρίση και επιείκεια που πρέπει να διέπει τα διοικητικά όργανα κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, ενόψει της εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος και της εύρυθμης λειτουργίας της διοίκησης.

26. Επειδή, περαιτέρω οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ως της χρηστής διοίκησης, έχουν εφαρμογή κατά την ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής, ήτοι της νομικής δυνατότητας της Διοίκησης να επιλέγει ανάμεσα σε διάφορες εξίσου νόμιμες λύσεις, μία Απόφαση δηλαδή για το εάν, πότε και πώς της διοικητικής δράσης (Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σελ. 191) και δεν χωρεί κατά την ενάσκηση της δέσμιας αρμοδιότητας της αναθέτουσας αρχής, βάσει των όρων της Διακήρυξης. Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης, όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφΑθ 2098/2013, ΣτΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).

27. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (βλ. Επαμεινώνδα Π. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 15η έκδ., αριθμ. 148, σελ. 138). Στην περίπτωση της δέσμιας

αρμοδιότητας, ο κανόνας δικαίου υποδεικνύει στη Διοίκηση κατά τρόπο επιτακτικό τη συμπεριφορά που πρέπει να υιοθετήσει και δεν της αφήνει περιθώρια εκτίμησης (βλ. ΣτΕ 286/2012) περιέχοντας πλήρες και λεπτομερές πραγματικό και τις σαφείς και συγκεκριμένες έννομες συνέπειες που αυτό επιφέρει (βλ. ΣτΕ 4720/2012).

28. Επειδή, από το σύνολο των διατάξεων που ισχύουν για το Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ (Ν. 4412/2106, Εκτελεστικός Κανονισμός 2016/7 κλπ) προκύπτουν τα εξής: α) το Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ, αποτελεί προαπόδειξη, χάριν απλούστευσης των διαδικασιών ανάθεσης και μείωσης του διοικητικού φόρτου, τόσο των αναθετουσών αρχών, όσο και των οικονομικών φορέων, β) κατά κανόνα, μόνο ο υποψήφιος ο οποίος αναδεικνύεται προσωρινός ανάδοχος θα πρέπει να αποδείξει, προσκομίζοντας τα οικεία δικαιολογητικά, ότι πληροί τους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται από τη Διακήρυξη, ως υπευθύνως δήλωσε στο Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ, γ) κατά τη συμπλήρωση του Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ, ο οικονομικός φορέας πρέπει να επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια και προσοχή καθόσον είναι δυνατόν, να αποκλείεται οικονομικός φορέας ή να υπόκειται σε δίωξη, εάν κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, προβεί σε σοβαρές ψευδείς δηλώσεις, ή όταν αποκρύπτει πληροφορίες ή όταν δεν δύναται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Τα ανωτέρω, ερμηνευόμενα υπό το φως της αρχής της τυπικότητας, που παγίως διέπει τις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, ουδόλως απαλλάσσουν τον οικονομικό φορέα από την υποχρέωση δήλωσης στο Ε.Ε.Ε.Σ/Τ.Ε.Υ.Δ στο σταθερό χρονικό σημείο υποβολής της Προσφοράς του, των απαιτούμενων στοιχείων και πληροφοριών, βάσει των όρων της Διακήρυξης, καθόσον αποτελούν ουσιώδη έλλειψη και καθιστούν υποχρεωτική την απόρριψη της Προσφοράς (ΔΕφΚομ Ν49/2018 σκ. 12. ΔΕφΚομ ΑΝ55/2019, σκέψη11).

29. Επειδή, μια Προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36), οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι Προσφοράς ή την υποβολή μη νομίμως υποβληθέντος εγγράφου (βλ. σχετικές Αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Επομένως, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει όσον αφορά τη δυνατότητα να ζητήσει από τους υποψήφιους να διευκρινίσουν την Προσφορά τους, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να μεταχειριστεί τους υποψήφιους με ισότιμο και ειλικρινή τρόπο, έτσι ώστε μια αίτηση διευκρίνισης να μη δύναται, κατά το πέρας της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματός της, να έχει περιαγάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που αποτέλεσαν το αντικείμενο της αίτησης αυτής (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 41, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 37). Ωστόσο, μια αίτηση διευκρίνισης δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη παροχής πληροφοριών, των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ., συναφώς, Απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 40, της 11ης Μαΐου 2017, Archus και Gama, C-131/16, EU:C:2017:358, σκέψη 33 και της 28ης Φεβρουαρίου 2018 MA.T.I. SUD SpA C-523/16 και C-536/16 σκέψη 51).

30. Επειδή, ειδικότερα, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης, ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος, θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρθρου 102 παρ. 3 και του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο, στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο, γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης, ώστε να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της Προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η Διακήρυξη τα απαιτούσε ρητά ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης, αποτελεί η τυχόν ασάφεια των οικείων όρων της Διακήρυξης.

31. Επειδή, βάσει των αρχών της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η συνυποβολή της υπεύθυνης δήλωσης στο σταθερό χρονικό σημείο της υποβολής των Προσφορών των διαγωνιζομένων με το προβλεπόμενο σε αυτές περιεχόμενο, αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό, παράβαση δε του εν λόγω κανόνα εκ μέρους του συμμετέχοντος στον διαγωνισμό, δηλαδή παράλειψη συνυποβολής με την Προσφορά, της δήλωσης αυτής ή υποβολής ελλιπούς κατά περιεχόμενο δήλωσης, καθιστά την υποβληθείσα προσφορά του απαράδεκτη (βλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε. 1319, 668, 422,133/2009 και Αποφάσεις Α.Ε.Π.Π του τέως 1ου Κλιμακίου 775/2018, σκέψη 35 και 818/2018, σκέψη 39).

32. Επειδή, στην υπ' αριθμ. 117/2019 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, με την οποία κρίθηκαν παρόμοια ζητήματα και την οποία επικαλείται ο προσφεύγων στην υπό κρίση Προσφυγή του, το ως άνω Δικαστήριο απεφάνθη ότι: «[...] Δεδομένου δε ότι, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο Ε.Ε.Ε.Σ. της αιτούσης ήταν ανακριβή, ορθώς εκρίθη με την προσβαλλόμενη απόφαση της Α.Ε.Π.Π. ότι έπρεπε η προσφορά της να απορριφθεί ως απαράδεκτη κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 2 περ. δ1 της διακήρυξης, ανεξαρτήτως εάν δεν συνέτρεχε, εν προκειμένω, λόγος αποκλεισμού, λόγω της υπαγωγής της σε διακανονισμό για την εξόφληση των παραβιασθεισών υποχρεώσεών της. Τούτο διότι, όπως συνάγεται από τη συστηματική ερμηνεία των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 4 αλλά και το γράμμα αυτών σε συνδυασμό με τις αρχές της τυπικότητας και διαφάνειας που διέπει τους διαγωνισμούς αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων, η, κατά δεσμία αρμοδιότητα επερχόμενη, έννομη συνέπεια της απόρριψης της προσφοράς σε περίπτωση υποβολής με το Ε.Ε.Ε.Σ. ανακριβών ή ψευδών στοιχείων, δεν συνδέεται κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων -μη αμφισβητηθεισών από την αιτούσα με τα προβλεπόμενα κατά νόμο ένδικο μέσα- με τη θεμελίωση ή μη του λόγου αποκλεισμού, στο πλαίσιο του οποίου τα εν λόγω ψεύδη ή ανακριβή στοιχεία παρασχέθηκαν. Ούτε άλλωστε από τη διατύπωση της εν λόγω διάταξης της περ. δ1 της παραγράφου 2 του άρθρου 4 της διακήρυξης μπορεί να συναχθεί ότι καταλείπεται στην αναθέτουσα αρχή δυνατότητα εξαγωγής αξιολογικών κρίσεων περί της 'σοβαρότητας' των ψευδών ή ανακριβών στοιχείων - υπό την έννοια ότι αυτά ήταν ικανά να επηρεάσουν την κρίση της αναθέτουσας αρχής ως προς την κατάφαση συνδρομής λόγου αποκλεισμού εκ των προβλεπομένων στο άρθρο 22.Α της διακήρυξης, ώστε η έννομη συνέπεια της απόρριψης της προσφοράς να επέρχεται μόνον σε περίπτωση κατάφασης της 'σοβαρότητας' της ανακρίβειας αυτών [...]».

33. Επειδή, στον επίμαχο Διαγωνισμό συμμετείχαν τρεις (3) οικονομικοί φορείς: 1. «... ... Ε.Δ.Ε», 2. «...» και 3. «... ...».

Αριθμός απόφασης: 1357/2019

• Μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση του υποφακέλου «δικαιολογητικά συμμετοχής» και του υποφακέλου «Οικονομική προσφορά» των διαγωνιζομένων, η Επιτροπή διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού: α) έκρινε ως αποδεκτές και τις τρεις (3) οικονομικές προσφορές για τους λόγους που αναφέρονται στο Νο 1 Πρακτικό της, β) προέβη, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1γ της επίμαχης Διακήρυξης, στην κατάρτιση σχετικού πίνακα μειοδοσίας και γ) γνωμοδότησε υπέρ της ανάδειξης του οικονομικού φορέα «... .. Ε.Δ.Ε» ως προσωρινού αναδόχου του υπόψη Διαγωνισμού, διότι η Προσφορά που υπέβαλε κρίθηκε πλήρης και σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης (με μέσο ποσοστό έκπτωσης 42,63%). Δεύτερη κατά σειρά μειοδοσίας, κατετάγη η προσφεύγουσα με προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης 35,23%, ενώ τρίτη κατετάγη η εταιρία «... ..» με προσφερόμενο ποσοστό μέσης έκπτωσης 27,00%.

Με την υπ' αριθμ. 25/2019 Απόφαση της Ο.Ε του Δήμου ..., που αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. την 05.03.2019 εγκρίθηκε το Νο 1 Πρακτικό της εν λόγω Επιτροπής. Σε συνέχεια της Απόφασης αυτής, ο προσωρινός ανάδοχος κλήθηκε στις 05.03.2019 μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, όπως υποβάλλει τα δικαιολογητικά που καθορίζονται στα άρθρα 23.2 - 23.9 της Διακήρυξης, εντός είκοσι (20) ημερών.

• Περαιτέρω, στις 30.04.2019, η Επιτροπή Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού προέβη στην αποσφράγιση του φακέλου των δικαιολογητικών κατακύρωσης και στον έλεγχο τους. Πιο συγκεκριμένα, στο Πρακτικό Νο 2 της εν λόγω Επιτροπής αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: «[...] Ο πρόεδρος της Επιτροπής ενημέρωσε τα μέλη ότι προηγήθηκε :

α) Το από 12/02/2019 μήνυμα, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΕΣΗΔΗΣ [Ενέργειες-> Επικοινωνία], του κ. ... προέδρου της επιτροπής διαγωνισμού, με το οποίο κοινοποίησε το 1ο Πρακτικό (Αποσφράγισης δικαιολογητικών συμμετοχής - οικονομικής προσφοράς) στον χειριστή της αναθέτουσας αρχής κ. ....

β) Το από 05/03/2019 μήνυμα, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΕΣΗΔΗΣ [Ενέργειες-> Επικοινωνία], του κ. ..., χειριστή της αναθέτουσας αρχής,

με το οποίο κοινοποίησε σε όλες τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που έλαβαν μέρος στη δημοπρασία, το 1ο Πρακτικό και την 25/2019 (Αρ. Πρακτ. 06/04-03-2019, Θέμα 6ο, ΑΔΑ ...) απόφαση Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... περί έγκρισης του 1ου Πρακτικού και ανακήρυξης της εργοληπτικής επιχείρησης "... Ε.Δ.Ε." ως προσωρινού μειοδότη, σύμφωνα με το άρθρο 4.1.θ της διακήρυξης.

γ) το από 05-03-2019 μήνυμα, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του ΕΣΗΔΗΣ [Ενέργειες -> Επικοινωνία], του χειριστή της αναθέτουσας αρχής, με το οποίο ζητήθηκε από τον προσωρινό μειοδότη η υποβολή των δικαιολογητικών που καθορίζονται στο άρθρο 23.2 - 23.9 της διακήρυξης, εντός προθεσμίας (20) ημερών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2.α της διακήρυξης.

δ) η από 22/03/2019 εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών από τον προσωρινό μειοδότη, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του ΕΣΗΔΗΣ [Ενέργειες -> Επικοινωνία], σύμφωνα με το άρθρο 4.2.β της διακήρυξης.

Η Επιτροπή Διαγωνισμού λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω από 05/03/2019 μήνυμα της Αναθέτουσας Αρχής, διαπίστωσε ότι ουδεμία προδικαστική προσφυγή υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας των δέκα (10) ημερών, ήχοι 15/04/2019, ημέρα Παρασκευή και ώρα 15.00 μ.μ., κατά της 25/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., σύμφωνα με το άρθρο 4.3 της διακήρυξης.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος της Επιτροπής Διαγωνισμού συνδέθηκε στο σύστημα και στα στοιχεία του με Α/Α ....1 διαγωνισμού. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού πιστοποίησαν ότι έχουν υποβληθεί από τον προσωρινό μειοδότη την 22-03-2019 (δηλαδή εμπρόθεσμα), μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΕΣΗΔΗΣ [Ενέργειες-> Επικοινωνία], τα δικαιολογητικά που καθορίζονται στο άρθρο 23.2 - 23.9 της διακήρυξης.

Παράλληλα ο πρόεδρος επικοινωνώνησε με την υπηρεσία πρωτοκόλλου του Δήμου ... και διαπίστωσε ότι τα ως άνω δικαιολογητικά προσκομίστηκαν εμπρόθεσμα (εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή τους) από τον προσωρινό μειοδότη στην Αναθέτουσα Αρχή, σε έντυπη μορφή

και σε σφραγισμένο φάκελο (αρ. πρωτ. 2185/22-03-2019) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.2.γ της διακήρυξης.

Στη συνέχεια η Επιτροπή Διαγωνισμού προχώρησε στην αποσφράγιση του φακέλου δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού μειοδότη "... ... Ε.Δ.Ε." Μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης της εργοληπτικής επιχείρησης "... ... Ε.Δ.Ε.", όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 23.2-23.9 της διακήρυξης, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν υπήρχαν ελλείψεις, ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ) δεν είναι ψευδή ή ανακριβή, υποβλήθηκαν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα, είναι νόμιμα και εμπρόθεσμα και αποδεικνύουν τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της διακήρυξης δημοπρασίας. Σύμφωνα με τα παραπάνω η Επιτροπή Διαγωνισμού Ε Ι Σ Η Γ Ε Ι Τ Α Ι

Την κατακύρωση της σύμβασης στην εργοληπτική επιχείρηση "... ... Ε.Δ.Ε." με Α/Α Προσφοράς-ΕΣΗΔΗΣ: 102829 και ποσοστό μέσης τεκμαρτής έκπτωσης σαράντα δύο κόμμα εξήντα τρία τοις εκατό (42,63%) επί των τιμών του τιμολογίου της μελέτης [...]. Τέλος, με την προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. 64/26.06.2019 Απόφαση της Ο.Ε του Δήμου ..., που αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ την 1^η Οκτωβρίου 2019, εγκρίθηκε ομόφωνα το ως άνω Πρακτικό.

34. Επειδή, η οικεία αναθέτουσα αρχή, στο με αρ. πρωτ. 8277/16.10.2019 έγγραφο Απόψεων που απέστειλε σε σχέση με την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή προς την Αρχή, με θέμα: «Απόψεις της αναθέτουσας αρχής επί της προσφυγής του οικονομικού φορέα ... .. κατά της υπ' αριθμ. 64/2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής Δήμου ..., για το διαγωνισμό "Συντήρηση αγροτικής οδοποιίας Δ.Ε. ... στο Δήμο ... για τα έτη 2017 - 2018 (Α' Φάση)"», αναφέρει τα εξής: «Αναφορικά με την προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ-ΑΠΠ 1239/2019 που κατέθεσε ο οικονομικός φορέας ... .., κατά της 64/2019 απόφασης της Οικονομικής επιτροπής επισημαίνουμε τα εξής :

α) Από τον έλεγχο των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου που κατέθεσε στις 05/03/2019 ο οικονομικός φορέας ... .. Ε.Δ.Ε. προκύπτει ότι, την

ημερομηνία κατάθεσης της προσφοράς του (29-11-2018 22:28:19), αυτός ήταν ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερος, όντας υπαγμένος σε δεσμευτικό διακανονισμό.

β) Στο Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης που κατέθεσε με την προσφορά του στις 29-11-2018 και ειδικότερα στο κεφάλαιο Β του Μέρους ΙΙΙ (Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης), ο οικονομικός φορέας ... .. Ε.Δ.Ε. συμπλήρωσε λανθασμένα ΝΑΙ στο πεδίο (1), καθώς όντας υπαγμένος σε δεσμευτικό διακανονισμό θα έπρεπε να συμπληρώσει ΟΧΙ στο πεδίο (1) και στη συνέχεια ΝΑΙ στο πεδίο (δ) αναφέροντας παράλληλα τις αποφάσεις με τις οποίες έχει ρυθμίσει τις οφειλές του.

Με βάση τα προαναφερόμενα θεωρούμε ότι από τα δικαιολογητικά που προσκόμισε νομίμως και εμπροθέσμως ο οικονομικός φορέας ... .. Ε.Δ.Ε., αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής του στο διαγωνισμό, σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της διακήρυξης.

Τα στοιχεία που αυτός δήλωσε με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), που κατέθεσε με την προσφορά του στις 29-11-2018, **είναι όντως** λανθασμένα όσο αφορά στο κεφάλαιο Β του Μέρους ΙΙΙ σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

Θεωρούμε ότι η ανακριβής συμπλήρωση του ΤΕΥΔ που υπέβαλε με την προσφορά του ο προσωρινός ανάδοχος ... .. Ε.Δ.Ε. έγινε εκ παραδρομής και χωρίς δόλο, καθώς από τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου που κατέθεσε στις 05-03-2019 αποδεικνύεται ότι, ήταν ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερος κατά την ημερομηνία κατάθεσης της προσφοράς του.

Κατά συνέπεια εκτιμούμε ότι θα πρέπει ο ανάδοχος να κληθεί από την επιτροπή διαγωνισμού να διορθώσει το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης σε ότι αφορά το κεφάλαιο Β του μέρους ΙΙΙ, με ενδεχόμενη την επιστροφή του διαγωνισμού στο στάδιο έγκρισης του 1ου Πρακτικού».

35. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης και ιδίως, από την επισκόπηση της επίμαχης, με

αριθμό 102829 Προσφοράς της εργοληπτικής επιχείρησης με την επωνυμία «... ... Ε.Δ.Ε.» προκύπτουν τα εξής:

Α) Στην Ενότητα Β («Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης») του Μέρους ΙΙΙ («Λόγοι αποκλεισμού») του υποβληθέντος Τ.Ε.Υ.Δ (σελ. 10), δόθηκε θετική απάντηση («ΝΑΙ») στο ερώτημα: *«Ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την πληρωμή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, στην Ελλάδα και στη χώρα στην οποία είναι τυχόν εγκατεστημένος ;».*

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να σημειωθεί, ότι σε περίπτωση που στο ανωτέρω ερώτημα δοθεί αρνητική απάντηση («ΟΧΙ»), η επίμαχη Ενότητα Β περιλαμβάνει τα κάτωθι υποερωτήματα, που θα πρέπει, υποχρεωτικώς, να συμπληρωθούν από τους οικονομικούς φορείς:

«Εάν όχι αναφέρετε:

α) Χώρα ή κράτος μέλος για το οποίο πρόκειται:

β) Ποιο είναι το σχετικό ποσό;

γ) Πως διαπιστώθηκε η αθέτηση των υποχρεώσεων; 1) Μέσω δικαστικής ή διοικητικής απόφασης; - Η εν λόγω απόφαση είναι τελεσίδικη και δεσμευτική; - Αναφέρατε την ημερομηνία καταδίκης ή έκδοσης απόφασης - Σε περίπτωση καταδικαστικής απόφασης, εφόσον ορίζεται απευθείας σε αυτήν, τη διάρκεια της περιόδου αποκλεισμού; 2) Με άλλα μέσα; Διευκρινήστε:

δ) Ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει συμπεριλαμβανόμενων κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους ;

Εάν η σχετική τεκμηρίωση όσον αφορά την καταβολή των φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: [...].».

Συνεπώς, στο επίμαχο ερώτημα περί του εάν το εάν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά την πληρωμή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, η καθής η Προσφυγή απάντησε θετικά, μολονότι τούτο δεν είναι ακριβές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, να μην συμπληρωθούν τα υπόλοιπα υποερωτήματα,

όπως αναπτύχθηκαν ανωτέρω, που συμπληρώνονται μόνο σε περίπτωση αρνητικής απάντησης.

Γενικότερα, όταν ο οικονομικός φορέας έχει παραβιάσει τις υποχρεώσεις του για την καταβολή των οφειλόμενων εισφορών, στο Ε.Ε.Ε.Σ./Τ.Ε.Υ.Δ ζητείται η συμπλήρωση σειράς ερωτημάτων, διά των οποίων η αναθέτουσα αρχή επιδιώκει να αποκτήσει μία πλήρη εικόνα ως προς τα ειδικότερα στοιχεία των παραβιασθεισών υποχρεώσεων (τόπος, ποσό, τρόπος διαπίστωσης παραβίασης), καθώς επίσης και ως προς τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί ο οικονομικός φορέας, προκειμένου να συμμορφωθεί με τις Αποφάσεις που διαπιστώνουν την παράβαση και να μεριμνήσει για την άρση των παραβάσεων (καταβολή καταλογισθέντων ποσών μετά τόκων και προστίμων ή υπαγωγή σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους), ώστε να απενεργοποιηθεί ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Όλες δε οι πληροφορίες που άπτονται των υπό διακανονισμό υποχρεώσεων του οικονομικού φορέα πρέπει να τίθενται σε γνώση της αναθέτουσας αρχής, ώστε η τελευταία να έχει τη δυνατότητα ελέγχου και παρακολούθησης της, εκ μέρους του φορέα, συνεπούς τήρησης των όρων του διακανονισμού και εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας στο πλαίσιο άσκησης των κατ' άρθρο 73 παρ. 6 του Ν. 4412/2016 (βλ. άρθρο 22.Α.6. της επίμαχης Διακήρυξης) αρμοδιοτήτων της.

Β) Η καθής η Προσφυγή, μετά τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης από τον Δήμο ... προς υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, υπέβαλε προς απόδειξη της μη συνδρομής λόγου αποκλεισμού που σχετίζεται με την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τα κάτωθι στοιχεία:

α) το με αρ. πρωτ. 354/22.11.2018 αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας και Πιστοποιητικό υπολειπόμενης οφειλής του Ν. 4321/2015 της Περιφερειακής Μονάδας του Ε.Φ.Κ.Α. Στο ως άνω αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας, αναφέρεται ρητώς, ότι ο ασφαλισμένος ... .. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, με αριθμό Μητρώου: 34414, έχει υπαχθεί σε ρύθμιση οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, βάσει της 693-22/22.11.2018 Απόφασης (ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ) και ότι το συνολικό υπόλοιπο οφειλής ανέρχεται στα 1531.56 ευρώ.

β) Την με αρ. πρωτ. 1562/22.11.2018 Ασφαλιστική Ενημερότητα της Γενικής Διεύθυνσης Πληροφορικής και Επικοινωνιών - Δ/ση Εφαρμογών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Ε.Φ.Κ.Α. Στην ανωτέρω Ασφαλιστική Ενημερότητα αναφέρονται ρητώς τα εξής: «Δεν οφείλει ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές για το προσωπικό του. Έχει ρυθμίσει την οφειλή του/της προς το Ι.Κ.Α – Ε.Τ.Α.Μ. με την υπ’ αριθμ. 693-22/22.11.2018 Απόφαση του ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ ΑΙΣΧΥΛΟΥ & ΟΔΥΣΣΕΩΣ 32100 ΛΕΙΒΑΔΙΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4152/13 ΠΑΡ.ΙΑ.ΙΑ.Ι ΠΑΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ και δεν οφείλει στο Ι.Κ.Α - Ε.Τ.Α.Μ ποσά από ληξιπρόθεσμες δόσεις και τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές για τους μισθωτούς του/της. Η βεβαίωση αυτή χορηγείται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα-εργοδότες και ισχύει αποκλειστικά

Για συμμετοχή σε δημοπρασίες

ΙΣΧΥΕΙ ΕΠΙ ΕΝΑ ΜΗΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ (22.12.2018)

Ο ΕΦΚΑ, τ. Ι.Κ.Α – Ε.Τ.Α.Μ επιφυλάσσεται στην περίπτωση που από μελλοντικό έλεγχο διαπιστώσει ότι οφείλονται εισφορές [...]».

Γ) Ως ευχερώς προκύπτει κατά την ανάγνωση του εντύπου Τ.Ε.Υ.Δ, προ της συμπλήρωσής του, υφίσταται ειδικό πεδίο που αφορά στην τυχόν υπαγωγή του οικονομικού φορέα σε δεσμευτικό διακανονισμό, το οποίο και συμπληρώνεται, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, εάν δηλαδή η δήλωση του οικονομικού φορέα στην πρώτη ερώτηση περί εκπλήρωσης των σχετικών υποχρεώσεων, είναι αρνητική («ΟΧΙ»). Συνεπώς, από την απλή και προσεκτική ανάγνωση του Τ.Ε.Υ.Δ, καθίσταται σαφές στον μέσο επιμελή προσφέροντα, ότι οφείλει να δηλώσει λεπτομερώς όλα τα στοιχεία που αφορούν στη μη εκπλήρωση της επίμαχης υποχρέωσης - πολλώ δε μάλλον, σε περίπτωση που έχει υπαχθεί σε διακανονισμό, όπως στην εξεταζόμενη περίπτωση - τα οποία και αναμφισβήτητα πρέπει να συμπληρωθούν.

Όπως άλλωστε κρίθηκε από το ΣτΕ (βλ. υπ’ αριθμ. 117/2019 Απόφαση της Επιτροπής Αναστολών): «[...] Το γεγονός δε ότι, λόγω του διακανονισμού και για όσο χρόνο αυτός τηρείται με συνέπεια από τον οικονομικό φορέα (βλ. σχετικά τις ρυθμίσεις του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ. 1. του ν. 4152/2013, Α' 107), ο τελευταίος είναι ασφαλιστικά ενήμερος, δεν έχει ως συνέπεια να

θεωρείται ότι δεν υφίσταται παραβίαση των σχετικών με την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών υποχρεώσεων ή ότι αυτός απαλλάσσεται από την υποχρέωση να παράσχει και να δηλώσει όλες τις πληροφορίες που ζητούνται από το Ε.Ε.Ε.Σ., οι οποίες, όπως προκύπτει από τη διατύπωση των οικείων ερωτημάτων, ούτε περιορίζονται ούτε εξαντλούνται στο εάν ο οικονομικός φορέας είναι ασφαλιστικά ενήμερος ή όχι [...]».

Περαιτέρω, κατά τα προκύπτοντα από τα τον φάκελο στοιχεία ρύθμισης, τα οποία είναι αδιαμφισβήτητα, η καθής η Προσφυγή, κατά τον χρόνο υποβολής της Προσφοράς της (29.11.2018), δεν είχε αποπληρώσει τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές, που της είχαν επιβληθεί με την υπ' αριθμ. 693-22/22.11.2018 Απόφαση, ώστε να θεωρούνται ως αρθείσες, οι συνέπειες της παράβασής της, αλλά βρισκόταν σε ρύθμιση καταβολής τους σε δόσεις, η μη τήρηση της οποίας (ρυθμίσεως), θα είχε ως αποτέλεσμα την αναβίωση των εννόμων συνεπειών της διαπραχθείσης παραβίασης και την ενεργοποίηση του σχετικού λόγου αποκλεισμού.

Με βάση τα προλεχθέντα, αφής στιγμής η καθής η Προσφυγή είχε κατά τον χρόνο υποβολής της Προσφοράς της υπαχθεί σε διακανονισμό, γεγονός που σαφώς γνώριζε, διότι μόνο κατόπιν αίτησης του οικονομικού φορέα είναι δυνατή η υπαγωγή σε διακανονισμό, και μόνο για χρέη τα οποία έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα (βλ. Ν. 4152/13 ΠΑΡ.ΙΑ.ΙΑ1), όφειλε καταρχάς να απαντήσει αρνητικά («ΟΧΙ») στο βασικό ερώτημα της οικείας Ενότητας και επίσης, να συμπληρώσει το επίμαχο πεδίο δ), ως ρητά απαιτείται, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης («δ) Ο οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει συμπεριλαμβανόμενων κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους»). Δια της εκούσιας, όμως, αυτής παράλειψης, η καθής η Προσφυγή, υπέβαλε την Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, χωρίς το προβλεπόμενο εκ της νομοθεσίας περιεχόμενο της, κατά παράβαση των θεμελιωδών αρχών της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Επομένως, ουδεμία

αμφισβήτηση δύναται να εγερθεί ως προς την πραγματική βάση των στοιχείων του φακέλου, ούτε και ως προς την (τουλάχιστον) ανακρίβεια των εκ μέρους της δηλούμενων, γεγονόσ που άλλωστε δεν αμφισβητείται ούτε από την ίδια την αναθέτουσα αρχή (βλ. σκέψη 34 της παρούσας).

Δ) Περαιτέρω, από τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 4.2.δ της επίμαχης Διακήρυξης (αντίστοιχα άρθρου 103 παρ. 3 του Ν. 4412/2016), εναργώς προκύπτει ότι, εάν τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο Τ.Ε.Υ.Δ εκ μέρους του προσωρινού αναδόχου, είναι ψευδή ή ανακριβή, ή εάν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο διάστημα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή εάν δεν αποδεικνύονται, βάσει των προσκομιζόμενων εγγράφων κατακύρωσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, επιβάλλονται σωρευτικά στον προσωρινό ανάδοχο οι κυρώσεις της απόρριψης της Προσφοράς του και της κατάπτωσης υπέρ της αναθέτουσας αρχής της εγγύησης συμμετοχής του. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση της έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για τυχόν μεταβολές που επήλθαν στις προϋποθέσεις, τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος δήλωσε στο Τ.Ε.Υ.Δ. ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν (οψιγενείς) ή για τις οποίες έλαβε γνώση (οψιφανείς), δίχως υπαιτιότητά του, μετά την δήλωσή τους και μέχρι την ημέρα της ειδοποίησης/πρόσκλησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (οψιγενείς μεταβολές). Στην περίπτωση αυτή, αποκλείεται μεν ο προσωρινός ανάδοχος, δοθέντος ότι προφανώς δεν πληροί πλέον τις σχετικές τιθέμενες προϋποθέσεις των εγγράφων της σύμβασης, που πρέπει να πληρούνται, τόσο κατά την υποβολή της προσφοράς, όσο κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης έως και κατά τη σύναψη της σύμβασης (βλ. άρθρο 23.2 της επίμαχης Διακήρυξης και άρθρο 104 παρ. 1 του Ν. 4412/2016), πλην, όμως, δεν καταπίπτει η εγγυητική επιστολή του, καθόσον ο εθνικός νομοθέτης θέλησε να «επιβραβεύσει» τον επιμελή και ειλικρινή υποψήφιο, θεωρώντας, υπό το φως εφαρμογής της αρχής της χρηστής διοίκησης και της αναλογικότητας, ότι θα ήταν δυσανάλογη και ανεπιεικής η υποβολή τέτοιας κύρωσης (βλ. Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 4412/2016 για το άρθρο 104, καθώς

και υπ' αριθμ. 549/2019 Απόφαση 7^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 79, εισηγήτρια Χρ. Ζαράρη).

36. Επειδή, στο πλαίσιο της τήρησης των αρχών της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, εφαρμοστέα είναι, εν προκειμένω, η διάταξη του άρθρου 103 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και συνεπώς, η οικεία αναθέτουσα αρχή είχε δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την Προσφορά της καθής η Προσφυγή, λόγω υποβολής ανακριβών στοιχείων κατά τη συμπλήρωση του εντύπου Τ.Ε.Υ.Δ. Πιο συγκεκριμένα, η επίμαχη δήλωση ήταν ανακριβής, διότι, παρά το γεγονός ότι ο προσωρινός ανάδοχος είχε παραβιάσει τις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, απάντησε θετικά («ΝΑΙ») στο ερώτημα ως προς το εάν τις έχει εκπληρώσει, δεν παρέσχε τις ζητούμενες πληροφορίες σχετικά με το ενεχόμενο ποσό, αλλά ούτε και στοιχεία ως προς το διακανονισμό, στον οποίο είχε υπαχθεί (βλ. σχετικώς υπ' αριθμ. 1151/2018 Απόφαση (πρώην) 3^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψεις 24 και 25: «24. [...] ο επίμαχος όρος - απαίτηση αναγραφής στο ΕΕΕΣ, έχει την έννοια της υποχρεωτικής αναγραφής - δήλωσης εκείνων των περιπτώσεων αθετήσεως των εισφορών της κοινωνικής ασφάλισης, η διάπραξη των οποίων έχει περιέλθει σε γνώση του υποβάλλοντος την προσφορά οικονομικού φορέα [...]», «25. [...] Συνεπώς, υπό το φως όλων των ανωτέρω, εφόσον κατά το έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης διαπιστώθηκε ότι τα στοιχεία που δήλωσε ο προσωρινός ανάδοχος [...] στο «ΕΕΕΣ» ήταν ανακριβή, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να επιβάλει την έννομη συνέπεια της απόρριψης της προσφοράς του προσωρινού αναδόχου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 103 παρ. 3 του ν. 4412/2016 [...]).»).

Μάλιστα, ο υπόψη Δήμος δεν θα μπορούσε στην κρινόμενη περίπτωση να καλέσει την καθής η Προσφυγή προς «διόρθωση» της επίμαχης απάντησης στο Τ.Ε.Υ.Δ, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, ως αβάσιμα υποστηρίζει στο έγγραφο Απόψεών του προς την Αρχή, καθώς η επίμαχη δήλωση («ΝΑΙ») είναι απολύτως σαφής και δεν επιδέχεται διαφορετικής ερμηνείας, τυχόν δε αντίθετη παραδοχή θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της σχετικής

δήλωσης του οικονομικού φορέα (ΔΕφΘεσ ΕΑ 32/2019). Και τούτο, διότι η συμπλήρωση ή διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων που έχουν υποβληθεί, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης, (πρβλ. Ε.Α. 1065/2009, 1044/2010 κ.ά.), πολλώ δε μάλλον του Τ.Ε.Υ.Δ, του πλέον κρίσιμου δηλαδή δικαιολογητικού συμμετοχής (βλ. άρθρο 79 του Ν. 4412/2019 και άρθρο 24 της οικείας Διακήρυξης), που υπέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986 και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη για το ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής, που ορίζονται στην οικεία Διακήρυξη και στην κείμενη νομοθεσία (πρβλ ΕΑ 135/2018, ΔΕφΘεσ 131/2018). Συνεπώς, η ανακρίβεια της επίμαχης δήλωσης στο Τ.Ε.Υ.Δ., επιφέρουσα, κατά τα ανωτέρω, την απόρριψη της Προσφοράς, δεν συνιστά ασάφεια ή επουσιώδη πλημμέλεια, δυνάμενη να αρθεί στο πλαίσιο του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, αφού η διόρθωσή της θα είχε ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση ουσιώδους εγγράφου, κατά τρόπο ώστε να αίρεται το απαράδεκτο της εξεταζόμενης Προσφοράς. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης, όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και τη Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφΑθ 2098/2013, ΣτΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).

Για τους ανωτέρω λόγους, απορρίπτεται, επίσης, ως αβάσιμος. ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής ότι *«η ανακριβής συμπλήρωση του ΤΕΥΔ που υπέβαλε με την προσφορά του ο προσωρινός ανάδοχος»*, η οποία, όπως υποστηρίζει στο έγγραφο Απόψεων *«έγινε εκ παραδρομής και χωρίς δόλο»*, *«θεραπεύεται»* τρόπον τινά από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλλε στις 05.03.2019, από τα οποία και *«αποδεικνύεται ότι, ήταν ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερος κατά την ημερομηνία κατάθεσης της προσφοράς του [...]»*, αφού ο λόγος αποκλεισμού του, δεν θεμελιώνεται, εν προκειμένω, στο ότι δεν ήταν ασφαλιστικά ενήμερος, αλλά στο ότι υπέβαλε ανακριβή στοιχεία στο Τ.Ε.Υ.Δ (βλ. άρθρο 4.2.δ. της Διακήρυξης και άρθρο 103 παρ. 3. του Ν. 4412/2016). Συνεπώς, ουδεμία επιρροή ασκεί ως το εξεταζόμενο ζήτημα, ότι

δεν συντρέχει ο προβλεπόμενος στο άρθρο 73 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 (αντίστοιχα, άρθρο 22.Α.2 της επίμαχης Διακήρυξης) λόγος αποκλεισμός, αφού ο προσωρινός μειοδότης είχε υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό. Άλλωστε, ως προελέχθη, «[...] η κατά δεσμία αρμοδιότητα επερχόμενη, έννομη συνέπεια της απόρριψης της Προσφοράς, σε περίπτωση υποβολής με το Ε.Ε.Ε.Σ. ανακριβών ή ψευδών στοιχείων, δεν συνδέεται με τη θεμελίωση ή μη του λόγου αποκλεισμού, στο πλαίσιο του οποίου τα εν λόγω ψεύδη ή ανακριβή στοιχεία παρασχέθηκαν [...]» (βλ. υπ' αριθμ. 117/2019 Απόφαση Ε.Α ΣτΕ, σκέψη 32 της παρούσας). Μάλιστα, στην ανωτέρω Απόφαση του ΣτΕ επισημαίνεται ότι από την ίδια τη διατύπωση του άρθρου 4.2.δ της Διακήρυξης (αντίστοιχα άρθρου 103 παρ. 3 Ν. 4412/16), συνάγεται σαφώς ότι δεν καταλείπεται στην αναθέτουσα αρχή η **δυνατότητα εξαγωγής αξιολογικών κρίσεων περί της «σοβαρότητας» των ψευδών ή ανακριβών στοιχείων**, ώστε η έννομη συνέπεια της απόρριψης της Προσφοράς να επέρχεται μόνον σε περίπτωση κατάφασης της 'σοβαρότητας' της ανακρίβειας αυτών.

37. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

38. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 15 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 64/26.06.2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., που εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού με τίτλο: «Συντήρηση Αγροτικής Οδοποιίας Δ.Ε. ... στο Δήμο ... για τα έτη 20172018 (Α' ΦΑΣΗ)» (Συστημικός αριθμός ΕΣΗΔΗΣ:

Αριθμός απόφασης: 1357/2019

...), με την οποία κατακυρώθηκε η προς ανάθεση σύμβαση στην εργοληπτική επιχείρηση με την επωνυμία «... .. Ε.Δ.Ε».

Διατάσσει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του προσκομισθέντος Παραβόλου, ποσού επτακοσίων εβδομήντα έξι ευρώ και εβδομήντα οκτώ λεπτών 776,78€ (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 15 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 18 Νοεμβρίου 2019 και εκδόθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2019, στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ Π. ΣΕΙΡΑΔΑΚΗΣ

ΕΛΕΝΗ ΧΟΥΛΗ